

Χρήση μετρητών από νομικά πρόσωπα

Της
**Τσουνός
Ψαρινού**

Αντιπρόεδρος
της Εταιρείας
Φορολογικών και
Λογιστικών
Υπηρεσιών
Γραφείο
Ψαρινού Α.Ε.

ΕΙΝΑΙ εμφανές ότι η μη χρήση μετρητών σε μεγάλη κλίμακα περιορίζει τη φοροδιαφυγή και τη διακίνηση μύθρου χρήματος και, ειδικά, από εγκληματικές ενέργειες. Γι' αυτό οι οικονομικά προηγμένες χώρες αλλά και η ανάγκη ιακύνερης και ευκολότερης διεκπεραίωσης των συναλλαγών καθιέρωσαν τη χρήση τραπεζικών και ηλεκτρονικών μέσων. Μάλιστα, δε, υπάρχουν χώρες, όπου η χρήση των καρτών κατά τις συναλλαγές έγινε με άκρας δραστικό τρόπο, όπως στην Ιαπωνία και μπόρνα οι οι Ιράκ, με θεαματικά αποτελέσματα περιορισμού της φοροδιαφυγής για την πρώτη χώρα. Στη δεύτερη, η χρήση καρτών καθιερώθηκε σιμάς για όλες τις συναλλαγές και αυτό είναι πρωτοφανές.

ΑΡΚΕΤΕΣ αναπτυγμένες χώρες έχουν σιμάς πλαίσιο χρήσης μετρητών και ηλεκτρονικών ή τραπεζικών μέσων, το οποίο, πέρα από τις δημοσιονομικές σκοπιμότητες, εξαρτάται και από τα ήθη και τη νοοτροπία των πολιτών, όπως π.χ. η Γερμανία, που δείχνει ιδιαίτερη προτίμηση στα μετρητά, συγκριτικά με την Αμερική.

ΣΤΗ ΧΩΡΑ μας, με την τεράστια και ακριβόζουσα φοροδιαφυγή -παρά ι α αυσιράι μέτρα διεκπεραίωσης των συναλλαγών, που κυριολεκτικά σκοτώνουν τη λειτουργικότητα και την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων-, η χρήση τραπεζικών και ηλεκτρονικών μέσων διαρκώς επεκτείνεται και αυτό είναι θετικό από πολλές απόψεις. Όμως, λόγω του διαικιδώδους και αοιφούς φορολογικού μας συστήματος, ρα και με αρκετές προειρόπιτες, δημιουργούνται αρκετά προβλήματα, ειδικά στα Νομικά Πρόσωπα.

ΚΑΙ ΕΝΑ από αυτά είναι το δικαίωμα ή μη της χρήσης μετρητών κατά την αγορά κινητών αξιών από Νομικό Πρόσωπο, όπως π.χ. των μετοχών. Θεωρούμε σκόπημο να διεκρινίσουμε το θέμα, βιαιωμένοι στις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις, ώστε να μην υπάρχουν αιρερηνιζιες και σιγιήιες εξαιρέσεις. Ο τρόπος εξόφλησης των δαπανών μιας επιχείρησης συνδέεται με το δικαίωμα της έκπτωσης τους ή μη από τα ακαθάριστα έσοδα της. Στην περ. β του άρθρου 23 του Ν. 4172/13 αναφέρεται ότι δεν εκπίπτει «... κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ, εφόσον η τμηματικά ή ολική εξόφληση δεν έγινε με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής...».

Αρκετές αναπτυγμένες χώρες έχουν σιμάς πλαίσιο χρήσης μετρητών και ηλεκτρονικών ή τραπεζικών μέσων, το οποίο, πέρα από τις δημοσιονομικές σκοπιμότητες, εξαρτάται και από τα ήθη και τη νοοτροπία των πολιτών.

■ **Δεν υπάρχει κάποια φορολογική διάταξη που να επιβάλλει υποχρεωτικά τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής για την εξόφληση αγοραπωλησιών μετοχών.**

ΟΜΩΣ, η κτήση μετοχών Ανώνυμης Εταιρείας δεν αποτελεί δαπάνη, αλλά επένδυση, ήτοι κτήση μιας συμμετοχής και, συνεπώς, δεν επηρεάζει το φορολογικό αποτέλεσμα.

ΕΠΙΣΗΣ, σύμφωνα με την παρ. 10, του άρθρου 57 του Ν. 5104/2024, «Σε επιχείρηση που, κατά παράβαση της παρ. 3 του άρθρου 20 του ν. 3842/2010 (Α' 58), δέχεται πληρωμή με μετρητά που αντιστοιχεί σε φορολογικά στοιχεία συνολικής αξίας πεντακοσίων (500) ευρώ και άνω, που εκδίδονται για πώληση αγαθών ή παροχή υπηρεσιών σε ιδιώτες, επιβάλλεται για κάθε παράβαση πρόστιμο ίσο με το διπλάσιο της καιτιβλιδιούας με μετρητά αξίας των στοιχείων λανικής πώλησης που εκδίδονται για τη συναλλαγή».

ΟΙΤΟΣΟ, η συγκεκριμένη διάταξη δεν εφαρμόζεται στην περίπτωση αγοράς μετοχών, καθώς δεν πρόκειται για

επιμερική συναλλαγή πώλησης αγαθών ή παροχής υπηρεσιών, αλλά για μεταβίβαση τίτλων. Επιπλέον, ο πώλητής στην προκειμένη περίπτωση είναι φυσικό πρόσωπο και όχι επιχείρηση, ενώ δεν εκδίδεται φορολογικό στοιχείο (όπως τιμολόγιο ή απόδειξη).

ΑΚΟΜΗ, δεν υπάρχει κάποια φορολογική διάταξη που να επιβάλλει υποχρεωτικά τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής για την εξόφληση αγοραπωλησιών μετοχών, όπως συμβαίνει, για παράδειγμα, στις πληρωμές ενσκήων, μισθοδοσίας ή στην αγοραπωλησία ακινήτων.

ΕΠΟΜΕΝΩΣ, κατά την άποψή μας, εφόσον το νομικό πρόσωπο (αγοραστής) διαθέτει επαρκές ποσό στο τρεχούμενο γιγανός που απαιτείται από τα λογιστικά του βιβλία και δεδομένου ότι δεν υπάρχει ρητή απαγόρευση από τη φορολογική νομοθεσία, μπορεί να εξοφλήσει το τίμημα με μετρητά, χωρίς να τίθεται θέμα φορολογικής παράβασης.

ΠΑΡΟΤΙ η χρήση μετρητών για αγορά μιας συμμετοχής, όπως προαναφέραμε, δεν έχει φορολογικές συνέπειες, θεωρούμε σκόπημο να αναφερθούμε στην περίπτωση που

το νομικό πρόσωπο θα συμμετάσχει στην εταιρεία με ποσοστό μεγαλύτερο του 10%.

ΒΑΣΕΙ της παρ. 1, του άρθρου 48, του Ν. 4172/13, «Τα ενδοσυνδικα μερίσματα που απομάρει ένα νομικό πρόσωπο που είναι φορολογικός κάτοικος Ελλάδας, απαλλάσσονται από τον φόρο, εάν το νομικό πρόσωπο που προβαίνει στη διανομή: α) περιλαμβάνεται στους τίπους που απαριθμούνται στο Παράρτημα Ι Μέρους Α' της Οδηγίας 2011/96/ΕΕ, όμως ισχύει και β) είναι φορολογικός κάτοικος κράτους-μέλους της Ε.Ε., ... και γ) υψώκεται, χωρίς ια δυνάμει επιλογής ή απαλλαγής, σε έναν από τους φόρους που αναφέρονται στο Παράρτημα Ι Μέρους Β' της Οδηγίας 2011/96/Ε.Ε. ή σε οποιονδήποτε άλλον φόρο αντικαταστήσει έναν από τους φόρους αυτούς, και δ) ο λήπτης φορολογούμενος κατέχει ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής τουλάχιστον δέκα τοις εκατό (10%) της αξίας ή του πλθους του μετοχικού ή βασικού κεφαλαίου ή των δικαιωμάτων λήφειται του νομικού προσώπου που διανέμει, και ε) το ελάχιστο ποσοστό συμμετοχής διακρατείται τουλάχιστον είκοσι έτους (24) μήνες».

ΣΤΗΝ ΠΕΡ. 4, του άρθρου 48, του Ν. 4172/13, ορίζεται ότι «...Εάν η διανομή κερδών που αναφέρεται στην παράγραφο 1 και 2 προκύπτει από συμμετοχή σε άλλο νομικό πρόσωπο, ο φορολογούμενος δεν μπορεί να εκπέσει τις επιχειρηματικές δαπάνες που συνδέονται με ια συμμετοχή αυτή».

ΣΤΗΝ ΠΟΛ. 1039/26.1.2015, διευκρινίζεται ότι «... Το νόημα της παραγράφου αυτής είναι ότι εφόσον το εισόδημα (εισπραττόμενο έρισμα) απαλλάσσεται της φορολογίας ... τότε οι τυχόν δαπάνες που έχουν πραγματοποιηθεί και συνδέονται με αυτή τη συμμετοχή, όπως συμβολαιογραφικά έξοδα, φόροι, αμοιβές τρίτων, κ.λπ., καθώς και τυχόν χρηματοοικονομικά έξοδα (τόκοι δανείων για την απόκτηση των συμμετοχών) κ.λπ., δεν εκπίπτουν στο σύνολό τους».

ΕΠΟΜΕΝΩΣ, εάν το νομικό πρόσωπο αποκτά ως μια επιχείρηση ποσοστό άνω του 10% και δεδομένου ότι πληρούνται και οι λοιπές προϋποθέσεις του άρθρου 48, του Ν. 4172/13, τότε δεν έχει το δικαίωμα έκπτωσης των δαπανών που συνδέονται με την κτήση της εν λόγω συμμετοχής, όπως για παράδειγμα οι αμοιβές νομικών συμβούλων.

[9/25/13/485]

Ο τρόπος εξόφλησης των δαπανών μιας επιχείρησης συνδέεται με το δικαίωμα της έκπτωσης τους ή μη από τα ακαθάριστα έσοδά της.